

Poslovni vodič za dijasporu istočne Srbije

Izrada „Poslovnog vodiča za dijasporu istočne Srbije“ je deo projekta „Biznis za budćnost-B2B“ koji je sufinansiran od strane Ministarstva spoljnih poslova- Uprave za saradnju sa dijasporom i Srbima u regionu

2017.

Sadržaj

Istočna Srbija - pravo mesto za biznis.....	3
Istočna Srbija.....	3
RARIS.....	3
Prednosti poslovanja u Srbiji	4
Zašto odabrati istočnu Srbiju?.....	4
Relevantni statistički podaci o istočnoj Srbiji.....	6
Stanovništvo i površina	6
Kvalifikaciona struktura nezaposlenog stanovništva u istočnoj Srbiji.....	6
Poreske stope	7
Cena komunalija.....	9
Pravni okvir za poslovanje	9
Osnivanje privrednog subjekta	9
Podsticajne mere na državnom nivou	11
Nacionalna služba za zapošljavanje	11
Fond za razvoj Republike.....	11
Razvojna agencija Srbije.....	12
Primeri investiranja iz dijaspore	17
Institucije za podršku poslovanju u istočnoj Srbiji.....	20

Istočna Srbija - pravo mesto za biznis

Srbija je danas zemlja u kojoj su već investirale mnoge svetske kompanije.

Posebno je zanimljiv podatak da je najviše kompanija došlo sa Nemačkog govornog područja: 15,3% kompanija iz Nemačke i 13,2% iz Austrije.

U istočnoj Srbiji ima desetak uspešnih primera investicija koje su suštinski potekle iz dijaspore.

Možda je vreme da razmislite o tome da im se pridružite!

RARIS - Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije ima zadovoljstvo da vam ukratko predstavi potencijalne investicione i poslovne mogućnosti u istočnoj Srbiji. Ukoliko ste zainteresovani za više informacija bićemo sretni da odgovorimo na vaša pitanja i da vam pomognemo da započnete svoje poslovanje u našem regionu.

Istočna Srbija

Istočna Srbija (Timočka krajina) se nalazi se u istočnom delu Srbije, na severu se graniči sa Rumunijom, a na istoku sa Bugarskom. Timočka krajina se prostire između Dunava i dva koridora: Koridora X (Srbija) i koridora IV (Bugarska).

Istočna Srbija obuhvata grad Zaječar i opštine: Knjaževac, Boljevac, Sokobanja, Bor, Negotin, Majdanpek i Kladovo i zauzima 8,1% površine Srbije.

Od osam opština, pet je pograničnih, a ukupna dužina granice sa EU na ovom području iznosi više oko 340 km. Ono što je decenijama unazad smatrano za veliku slabost, a to je pogranični karakter ovog kraja, sada postaje vidljiva prednost.

RARIS

Osnivači RARIS-a su sve lokalne samouprave iz istočne Srbije, kao i više drugih insitucija, asocijacija i kompanija iz regiona. Od 16. maja 2011. godine RARIS je prva zvanično akreditovana regionalna razvojna agencija u Republici Srbiji po Zakonu o regionalnom razvoju i zahvaljujući tome ima direktnu saradnju sa Ministarstvom privrede, Razvojnoum agencijom Srbije, Fondom za razvoj, Nacionalnom službom za zapošljavanje i drugim institucijama koje pomažu privredi Srbije.

Pored ostalih aktivnosti RARIS posebnu pažnju posvećuje ekonomskom razvoju, privredi, poslovnoj saradnji i privlačenju investicija. Za potencijalne i postojeće preduzetnike se osim prosleđivanja bitnih informacija o konkursima i programima finansijske i nefinansijske pomoći, organizuju poslovni susreti, obuke i pružaju savetodavne usluge.

Prednosti poslovanja u Srbiji

- Konkurentne poreske stope - PDV, Porez na dobit itd su medju nanižima u Evropi
- Restruktuiran i stabilan finansijski sistem
- Jednostavne procedure osnivanja i registracije preduzeća
- Jednostavne procedure za obavljanje spoljno-trgovinskog posla i realizaciju ulaganja
- Slobodan pristup tržištu od preko 1.1 milijarde potrošača. Eksterno, Srbija može služiti kao proizvodni centar za bescarinski izvoz na tržište od više od 1 milijarde ljudi koje uključuje Evropsku uniju, Rusku Federaciju, SAD, Kazahstan, Tursku, jugoistočnu Evropu, članove Sporazuma o slobodnoj trgovini i Belorusiju.
- Kvalitetno poslovno okruženje u Srbiji uz sistem podsticajnih mera koje daje država

Zašto odabrati istočnu Srbiju?

- Povoljna lokacija u srcu Balkana i 340 km granice direktno sa EU
- Značajno niži troškovi operativnih troškova (struja, voda itd) u poredjenju sa EU
- Kvalifikovana i prilagodljiva radna snaga sa relativno nižom cenom rada
- U toku su obimne intervencije na unapređenju saobraćajne infrastrukture u regionu
- Brojne uspešne investicije dijaspore kao i strane investicije koje se već implementiraju
- RARIS - vaš stručni partner

Prohodnost robe za više od 1,1 milijarde potrošača na osnovu sporazuma o slobodnoj trgovini:

Evropska unija

Uvoz iz Evropske unije je bescarinski za većinu proizvoda. Neka izvozna ograničenja su nametnuta samo na izvoz junetine, šećera i vina u vidu godišnjih izvoznih kvota.

Ruska Federacija

Sporazum predviđa da se roba proizvedena u Srbiji, odnosno roba koja ima najmanje 51% dodate vrednosti u zemlji, smatra robom srpskog porekla i izvozi se u Rusku Federaciju bez

plaćanja carine. Spisak proizvoda isključenih iz Sporazuma o slobodnoj trgovini se revidira na godišnjem nivou. Od marta 2012. godine, lista isključenih proizvoda obuhvata: živinu i jestivi otpad, neke vrste sira, šecer, penušavo vino, etil-alkohol, duvan, pamučno predivo i tkanine, neke vrste kompresora, traktore i nova i polovna putnička vozila.

CEFTA

Pored bescarinske trgovine između zemalja članica, sporazum predviđa akumulaciju porekla proizvoda, što znači da se proizvodi koji se izvoze iz Srbije smatraju proizvodima srpskog porekla ako integrisani materijali vode poreklo iz bilo koje druge CEFTA zemlje, Evropske unije, Islanda, Norveške, Švajcarske (uključujući i Lihtenštajn), ili Turske, pod uslovom da su takvi proizvodi prošli dovoljnu obradu, odnosno ukoliko najmanje 51% dodate vrednosti proizvoda potiče iz Srbije (ako je dodata vrednost veća od vrednosti materijala upotrebljenih u Srbiji).

Sjedinjene Američke Države

Trgovina sa Sjedinjenim Američkim Državama se sprovodi na osnovu Generalnog sistema preferencijala (GSP). Američke trgovinske olakšice daju preferencijalni bescarinski ulazak za otprilike 4.650 proizvoda, uključujući većinu gotovih i poluproizvoda i odabranih poljoprivrednih i osnovnih industrijskih proizvoda. Određena osetljiva roba (npr. većina tekstilnih proizvoda, proizvodi od kože i obuće) ne ispunjava uslove za bescarinski izvoz. Spisak kvalifikovanih dobara se revidira i prilagođava dva puta godišnje, uz doprinos industrija SAD-a.

Turska

Firme iz Srbije mogu da izvoze u Tursku bez plaćanja carine. Uvoz industrijskih proizvoda iz Turske je generalno bescarinski, ali će carina za veliki broj proizvoda biti postepeno ukinuta u toku perioda od šest godina, zaključno sa 2015. Carinske dažbine ostaju na snazi za poljoprivredne proizvode.

EFTA

Industrijski proizvodi koji se izvoze iz Srbije u države članice Evropske asocijacije za slobodnu trgovinu (Švajcarska, Norveška, Island i Lihtenštajn) su oslobođeni od plaćanja carine, osim za veoma ograničen broj proizvoda, uključujući ribu i druge morske proizvode. Carine za uvoz industrijskih proizvoda koji vode poreklo iz država članica EFTA-e će postepeno biti ukinute do 2014. godine. Trgovina poljoprivrednim proizvodima je regulisana posebnim ugovorima sa svakom od članova EFTA-e, obezbeđujući uzajamne koncesije za navedene proizvode.

Kazahstan

Sporazum je na snazi od 2011. godine. Spisak izuzetaka iz režima slobodne trgovine obuhvata meso, sir, vino, motorna vozila i nekoliko drugih grupa proizvoda.

Belorusija

Postoji samo nekoliko izuzetaka iz režima slobodne trgovine, uključujući šećer, alkohol, cigarete, kao i polovne automobile, autobuse i gume.

<http://ras.gov.rs/podrska-investitorima/zasto-srbija/slobodan-pristup-trzistu-od-11-milijarde-potrosaca>

Relevantni statistički podaci o istočnoj Srbiji

Stanovništvo i površina

	Površina, km ²	Stanovništvo
Srbija	88.499	7.041.599
Istočna Srbija	7.131	242.017

Izvor: www.stat.gov.rs/ Opštine u Srbiji

Broj zaposlenih/nezaposlenih, zarade (EUR) u istočnoj Srbiji

	2014	2015	2016	2017
01. Broj zaposlenih	52146	54699	52971	
02. Broj nezaposlenih	26217	25689	25287	23759
03. Prosečna neto zarada (u EUR)	354	342	347	

* Poslednje ažurno stanje odnosi se na period 01.01 - 30.06.2017. godine.

Izvor: <http://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/>

Kvalifikaciona struktura nezaposlenog stanovništva u istočnoj Srbiji

Radna snaga Srbije kombinuje izuzetnu efikasnost rada uz veliku ponudu radne snage. Uz jedinstvenu kombinaciju visokog kvaliteta i relativno niske cene, ovo je jedan od ključnih faktora u postizanju visokog nivoa poslovanja. Troškovi radne snage u Srbiji su nešto niži u poređenju sa istočnoevropskim zemljama koje su članice EU. Pored toga, niske cene komunalija (struja, voda...) omogućavaju preduzećima da postignu više profitne stope.

Srbija takođe može da se pohvali najvećim brojem ljudi koji dobro vladaju govornim engleskim jezikom u istočnoj Evropi.

U poređenju sa Srbijom, istočnu Srbiju karakteriše nešto veća stopa nezaposlenosti i nešto veće učešće radne snage nižih kvalifikacija.

	2014	2015	2016	2017
01. Nekvalifikovani	9131	8833	8796	8537
02. Niža stručna sprema i polukvalifikovani	1087	1039	997	954
03. Kvalifikovani	6049	5964	5728	5188
04. Srednja stručna sprema	6947	6951	6841	6396
05. Visokokvalifikovani	185	173	150	143
06. Viša stručna sprema	830	777	748	680
07. Visoka stručna sprema	1938	1952	2027	1864
UKUPNO	26167	25689	25287	23762

Izvor: www.apr.gov.rs / Registar mera i podsticaja

Poreske stope

Poreski sistem u zemlji karakterišu niske poreske stope. Porez na dobit je jedan od najpovoljnijih u Evropi, a porez na dodatu vrednost i porez na zarade iznose manje nego u većini država centralne i istočne Evrope.

Standardna stopa PDV-a	
Srbija	20%
Bugarska	20%
Slovačka	20%
Češka republika	21%
Poljska	23%
Rumunija	24%
Hrvatska	25%
Mađarska	27%

Porez na dobit pravnih lica	
Bugarska	10%
Srbija	15%
Rumunija	20%
Češka republika	19%

Poljska	19%
Mađarska	19%
Hrvatska	20%
Slovačka	22%

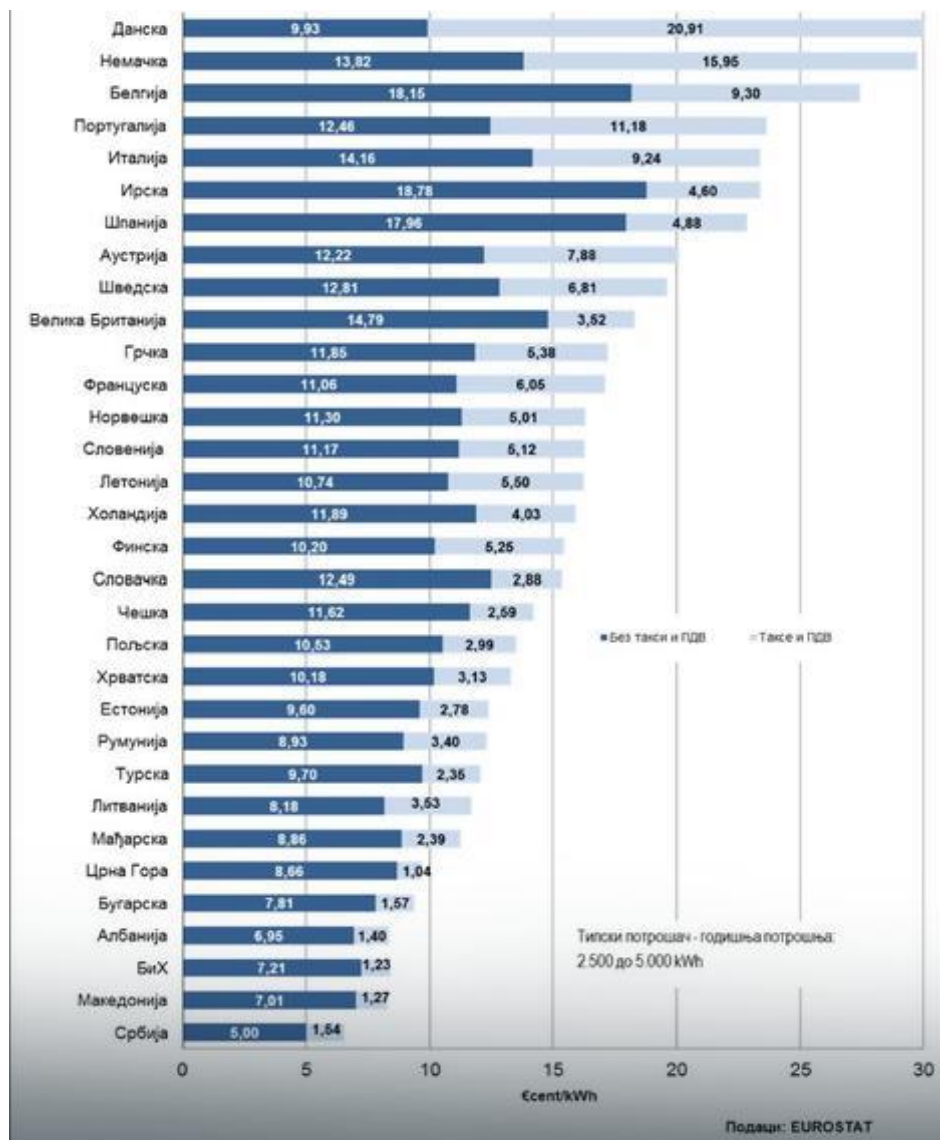
Porez na dohodak građana	
Srbija	10%
Bugarska	10%
Češka republika	15%
Rumunija	16%
Mađarska	16%
Hrvatska	12-40%
Poljska	18-32%
Slovačka	19-25%

Porez na dohodak fizičkih lica	
Zarade i prihodi od samostalnih delatnosti	10%
Prihodi od kapitala i kapitalni dobici	15%
Autorska prava, nepokretnosti, dobici od igara na sreću i ostale vrste prihoda	20%
Godišnji porez na dohodak	10/15%
Doprinosi na socijalno osiguranje	Penzijsko I invalidsko osiguranje - 14%
	Zdravstveno osiguranje - 5,5%
	Osiguranje za slučaj nezaposlenosti - 0,75%

Troškovi radne snage - Prosečna bruto plata, u evrima	
Bugarska	457
Srbija	506
Rumunija	568
Mađarska	799
Slovačka	880
Poljska	927
Češka Republika	971

Cena komunalija

Cene osnovnih komunalnih usluga uključujući vodu i struju su u proseku dvostruko niže u Srbiji u odnosu na EU.

Izvor: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Pravni okvir za poslovanje

Osnivanje privrednog subjekta

Postupak osnivanja privrednih subjekata se sprovodi preko jednošalterskog sistema registracije. On omogućava da privredni subjekti koji se registruju u Agenciji za privredne registre sa registracijom osnivanja istovremeno dobijaju registarski/matični broj, poreski

identifikacioni broj (PIB) i broj osiguranika zdravstvenog osiguranja koji izdaje Republički zavod za zdravstveno osiguranje.

Zakonski rok za registraciju iznosi 5 radnih dana.

U skladu sa navedenim propisima u Registar se upisuju sledeće pravne forme:

- preduzetnička radnja
- privredna društva (*ortačko društvo; komanditno društvo; društvo sa ograničenom odgovornošću ; akcionarsko društvo*)
- ogranak stranog privrednog društva
- predstavništvo stranog privrednog društva
- javno preduzeće
- zadruga
- zadružni savez
- drugi subjekt ako je to propisano posebnim zakonom.

U Srbiji strani ulagač, pravno i fizičko lice, može da:

- osnuje sopstveno privredno društvo (do 100% vlasništva)
- kupi akcije postojećeg privrednog društva
- dobije dozvolu (koncesiju) za korišćenje prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi ili obavlja delatnost od opšteg interesa, u skladu sa zakonom
- dobije odobrenje da izgradi, iskorišćava i transferiše određeni objekat, postrojenje ili pogon, kao i objekte infrastrukture i komunikacija
- stiče svako drugo imovinsko pravo stranog ulagača kojim on ostvaruje svoje poslovne interese

Podsticajne mere na državnom nivou

U Srbiji postoji državni sistem podsticaja privatnog biznisa. Ministarstvo privrede Republike Srbije pruža razne vidove finansijske i nefinansijske podrške potencijalnim i postojećim privrednim subjektima kroz programe Nacionalne službe za zapošljavanje, Fonda za razvoj Republike Srbije i Razvojne agencije Srbije.

Nacionalna služba za zapošljavanje - NSZ - je modrean servis koji pruža usluge nezaposlenim licima i poslodavcima u Srbiji.

Ukoliko ste nezaposleni, želite da promenite ili otpočnete sopstveni posao ili vam je potreban savet u vezi sa zapošljavanjem, obratite se Nacionalnoj službi za zapošljavanje.

Nacionalnu službu za zapošljavanje u našem regionu predstavljaju filijale Bor i Zaječar sa ispostavama u ostalih šest opština Borskog i Zaječarskog okruga.

Programi NSZ namenjeni su:

- edukacijama i prekvalifikacijama nezaposlenih lica
- finansijskoj podršci samozapošljavanja i zapošljavanja lica sa evidencije NSZ-a
- angažovanju nezaposlenih lica kroz javne radove
- zapošljavanju nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih lica
- mladima kroz programe stručne prakse

Više informacija na www.nsz.gov.rs.

Fond za razvoj Republike - Srbije je finansijska institucija u vlasništvu države. Realizacijom svojih aktivnosti Fond za razvoj podstiče privredni razvoj, ravnomerni regionalni razvoj, unapređuje konkurentnosti domaće privrede, podstiče razvoj proizvodnog zanatstva i uslužnih delatnosti, podstiče zapošljavanje i razvoj tržišta kapitala.

Kroz Fond za razvoj Republike Srbije moguće je aplicirati za:

- Investicione kredite
- Kredite za preduzetnike
- Kredite za početnike
- Kratkoročne kredite

- Kredite za trajna obrtna sredstva
- Program garancija
- Program za sporazumno izmirenje obaveza
- Kredite za održavanje tekuće likvidnosti
- Kredite za reprogram
- Program za podršku investicijama u privredi

Više informacija na www.fondzarazvoj.gov.rs.

Razvojna agencija Srbije - sprovodi programe podrške mikro, malim, srednjim preduzećima i preduzetnicima. U 2017 godini akutelni su programi pod nazivom „**Kreiraj život**“ i to:

1. Program podrške početnicima za započinjanje posla - Start up

Program je namenjen fizičkim licima i privrednim subjektima koji u trenutku podnošenja prijave ne posluju duže od dve godine, u cilju podrške samozapošljavanju i unapređenju poslovanja privrednih subjekata početnika, a koji će se baviti proizvodnjom, preradom i uslužnim delatnostima. Program se sprovodi na teritoriji Republike Srbije.

Opšti cilj Programa je da kroz podršku otvaranju novih mikro, malih i srednjih privrednih društava (u daljem tekstu: MMSP) i preduzetničkih radnji, kao i podsticanje otvaranja novih radnih mesta, omogući unapređenje efikasnosti i institucionalne podrške njihovom poslovanju i razvoju.

Paket podrške obuhvata: realizaciju besplatnih obuka, dodelu bespovratnih sredstava i besplatnu uslugu mentoringa za Odabrane korisnike.

Sredstva se dodeljuju u iznosu do 1.000.000 dinara bez PDV, što predstavlja do 70% ukupne neto vrednosti opravdanih troškova projekta za proizvodne delatnosti i delatnosti prerade, odnosno do 50% za uslužne delatnosti.

Odabrani korisnik je u obavezi da obezbedi sopstveno učešće od minimum 30% od ukupne neto vrednosti opravdanih troškova projekta za proizvodne delatnosti i delatnosti prerade, odnosno minimum 50% za uslužne delatnosti.

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/javni-poziv-za-ucesce-u-programu-podrske-poceticima-za-zapocinjanie-posla-start-up>

2. Program podrške za otvaranje novih radnih mesta

Program se odnosi na podsticanje investicionih projekata u proizvodnom sektoru i sektoru usluga koje mogu biti predmet međunarodne trgovine. Visina podrške zavisi od stepena

razvijenosti jedinice lokalne samouprave, broja novozaposlenih i iznosa investicije. Uslovi i kriterijumi su detaljno definisani Uredbom o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija Vlade Republike Srbije.

UREDBA o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija:

- Sredstva se mogu koristiti za finansiranje investicionih projekata u proizvodnom sektoru i sektoru usluga koje mogu biti predmet međunarodne trgovine, u skladu sa Uredbom
- Sredstva se ne mogu koristiti za finansiranje investicionih projekata u sektoru saobraćaja, razvoja softvera, ugostiteljstva, igara na sreću, trgovine, proizvodnje sintetičkih vlakana, uglja i čelika, duvana i duvanskih prerađevina, oružja i municije, brodogradnje, aerodroma, komunalnom sektoru i sektoru energetike, širokopojasne mreže, kao ni privrednih društava u teškoćama
- Rok za realizaciju investicionog projekta i zapošljavanje novih zaposlenih povezanih sa investicionim projektom je do tri godine od dana podnošenja prijave za dodelu podsticajnih sredstava, a koji se nakon zaključenja ugovora o dodeli sredstava podsticaja može produžiti najviše do pet godina

Sredstva se mogu dodeliti za:

- 1) investicione projekte u proizvodnom sektoru kod kojih opravdani troškovi ulaganja iznose najmanje 100.000 evra i kojima se obezbeđuje zapošljavanje najmanje 10 novih zaposlenih na neodređeno vreme odnosno otvaranje najmanje 10 novih radnih mesta povezanih sa investicionim projektom u jedinicama lokalne samouprave koje su prema stepenu razvijenosti razvrstane u devastirana područja;
- 2) investicione projekte u proizvodnom sektoru kod kojih opravdani troškovi ulaganja iznose najmanje 200.000 evra i kojima se obezbeđuje zapošljavanje najmanje 20 novih zaposlenih na neodređeno vreme odnosno otvaranje najmanje 20 novih radnih mesta povezanih sa investicionim projektom u jedinicama lokalne samouprave koje su prema stepenu razvijenosti razvrstane u četvrtu grupu;
- 3) investicione projekte u proizvodnom sektoru kod kojih su opravdani troškovi ulaganja najmanje 300.000 evra i kojima se obezbeđuje zapošljavanje najmanje 30 novih zaposlenih na neodređeno vreme odnosno otvaranje najmanje 30 novih radnih mesta povezanih sa investicionim projektom u jedinicama lokalne samouprave koje su prema stepenu razvijenosti razvrstane u treću grupu;
- 4) investicione projekte u proizvodnom sektoru kod kojih su opravdani troškovi ulaganja najmanje 400.000 evra i kojima se obezbeđuje zapošljavanje najmanje 40 novih zaposlenih na neodređeno vreme odnosno otvaranje najmanje 40 novih radnih mesta povezanih sa

investicionim projektom u jedinicama lokalne samouprave koje su prema stepenu razvijenosti razvrstane u drugu grupu;

5) investicione projekte u proizvodnom sektoru kod kojih su opravdani troškovi ulaganja najmanje 500.000 evra i kojima se obezbeđuje zapošljavanje najmanje 50 novih zaposlenih na neodređeno vreme odnosno otvaranje najmanje 50 novih radnih mesta povezanih sa investicionim projektom u jedinicama lokalne samouprave koje su prema stepenu razvijenosti razvrstane u prvu grupu;

6) investicione projekte u sektoru usluga koje mogu biti predmet međunarodne trgovine čija je minimalna vrednost 150.000 evra i kojim se obezbeđuje zapošljavanje najmanje 15 novih zaposlenih na neodređeno vreme odnosno otvaranje najmanje 15 novih radnih mesta povezanih sa investicionim projektom;

7) investicione projekte u sektoru poljoprivrede i ribarstva čija je minimalna vrednost 2.000.000 evra i kojima se obezbeđuje zapošljavanje najmanje 25 novih zaposlenih na neodređeno vreme odnosno otvaranje najmanje 25 novih radnih mesta povezanih sa investicionim projektom.

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/kreiraj-zivot-podrska-za-otvaranje-novih-radnih-mesta>

3. Nefinansijska podrška - Mentoring

Usluga mentoringa je namenjena mikro, malim i srednjim privrednim društvima i preduzetnicima, kao i zadrugama, a u cilju pružanja podrške nesmetanom razvoju i smanjenja broja neuspešnih privrednih subjekata i zadruga, kroz pružanje sveobuhvatne i blagovremene podrške korisnicima.

Proces mentoringa odvija se po metodologiji RAS, razvijenoj u saradnji sa Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA). Metodologija određuje korake u procesu u okviru kojeg stručno lice- mentor sprovodi u direktnom kontaktu i radu sa osnivačem i/ili odgovornim licem privrednog subjekta, odnosno menadžmentom/upravom zadruga, određeni broj sati (od 25 do 50 po korisniku).

Mentoring čini skup usluga kao što su dijagnostikovanje, savetovanje i koordinacija, konsalting, pomoć u razvoju aktivnosti, planova, projekata, pronalaženju poslovnih partnera, informacija itd.

Zainteresovani kandidati podnose prijave u tri kategorije:

- Novoosnovani privredni subjekti - ne stariji od 3 godine od dana objavljivanja Javnog poziva;

- Postojeći privredni subjekti - registrovani pre aprila 2014. godine;
- Zadruga

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/kreiraj-zivot-javni-poziv-za-sprovođenje-standardizovane-usluge-mentoring>

4. Program podrške za unapređenje ekonomskog razvoja

Program ima za cilj povećanje konkurentnosti MMSPP kroz razvoj i unapređenje usluga koje Podnosioci prijave pružaju krajnjim korisnicima.

Ukupna raspoloživa sredstva za realizaciju Programa iznose 80.000.000,00 dinara, a odobravaju po projektu kao sufinansiranje u visini do 50% opravdanih troškova projekta bez PDV. Bespovratna sredstva po projektu se odobravaju u rasponu od 500.000,00 do 3.000.000,00 dinara. Svaki Podnosilac prijave može da kandiduje najviše dva projekta, samostalno i/ili kao partner u okviru konzorcijuma.

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/javni-poziv-za-ucescu-u-programu-podrske-projektima-za-unapređenje-ekonomskog-razvoja>

5. Program podrške inovativnim mikro, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima

Cilj Programa je unapređenje kulture investiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i preduzetnika u inovacije radi povećanja konkurentnosti.

Program podržava poboljšanje postojećih i razvoj novih tehnoloških procesa, poboljšanje postojećih i razvoj novih proizvoda, unapređenje postojećeg procesa proizvodnje i otkup prava na domaći patent/mali patent i patentnu dokumentaciju.

Raspoloživa sredstva se odobravaju kao sufinansiranje u visini do 50% opravdanih troškova projektne aktivnosti bez PDV, a u maksimalnom iznosu do 1.000.000,00 dinara.

Ukupan budžet Programa iznosi 30.000.000,00 dinara.

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/javni-poziv-za-ucescu-u-programu-podrske-inovativnim-mmspp>

6. Program podrške razvoju konkurentnosti

Cilj ovog programa je da unapredi preduzetništvo, poslovni ambijent i povećá konkurentnost sektora MMSPP i razvije poslovnu infrastrukturu. Program se sastoji iz 3 komponente.

Komponenta 1: Podizanje kapaciteta MMSPP za poslovanje I menažment

Komponenta 2: Podrška umrežavanju privrednih subjekata

Komponenta 3: Podrška kreiranju lanca dobavljača

Prema navedenoj Odluci iznos finansijskih sredstava po Komponentama je sledeći:

Komponenta 1 - 62.414.420,00 dinara;

Komponenta 2 - 7.585.580,00 dinara;

Komponenta 3 - 30.000.000,00 dinara.

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/javni-poziv-za-ucesce-u-programu-podrske-razvoju-konkurentnosti-mmspp>

7. Program podrške izvoznicima

Cilj Programa je internacionalizacija poslovanja mikro, malih i srednjih privrednih društava i preduzetnika u cilju prisutnosti i ostvarivanja prihoda na inostranim tržištima.

Komponenta 1: Priprema za izvoz

RAS sufinansira do 60% ukupnog iznosa opravdanih troškova bez PDV. Maksimalan iznos koji se dodeljuje od strane RAS za ovu komponentu je 1.000.000,00 dinara po projektu.

Ukupan budžet za ovu komponentu iznosi 15.000.000,00 dinara.

Komponenta 2: Unapređenje kapaciteta izvoznika

RAS sufinansira do 50% ukupnog iznosa opravdanih troškova bez PDV-a. Podnosilac prijave može konkurisati za jednu ili više aktivnosti, s tim što maksimalan ukupni iznos bespovratnih sredstava ne može preći 1.000.000,00 dinara.

Ukupan budžet za ovu komponentu iznosi 30.000.000,00 dinara.

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/javni-poziv-za-ucesce-u-programu-podrske-izvoznicima>

8. Program promocije izvoza

Ovaj program obezbeđuje institucionalnu podršku mikro, malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima, koji su izvozno orijentisani i koji žele da povećaju obim svoje spoljnotrgovinske razmene. Programom su obuhvaćene aktivnosti koje se odnose na izlazak privrednih subjekata na nova tržišta, na povećanje izvozne konkurentnosti, odnosno povećanje vrednosti izvoza i broja izvoznika kroz organizaciju sajamskih nastupa u inostranstvu i kompanijskih misija na sektorskom principu. Program se sastoji iz 2 komponente.

Komponenta 1 - Individualni nastup na međunarodnim sajmovima u inostranstvu

RAS sufinansira do 50% ukupnog iznosa opravdanih troškova bez PDV.

Maksimalan iznos koji se dodeljuje od strane RAS-a za ovu komponentu je 1.000.000,00 dinara.

Ukupna raspoloživa sredstva iznose 40.000.000,00 dinara.

Komponenta 2 - Organizacija kompanijskih misija u inostranstvu

RAS sufinansira do 50% ukupnog iznosa opravdanih troškova bez PDV.

Maksimalan iznos koji se dodeljuje od strane RAS-a za ovu komponentu je 1.000.000,00 RSD.

Ukupna raspoloživa sredstva za ovu komponentu iznose 20.000.000,00 RSD.

<http://ras.gov.rs/kreiraj-zivot/otvoreni-pozivi-konkursi/javni-poziv-za-ucesce-u-programu-promocije-izvoza>

Primeri investiranja iz dijaspore

SPAJIĆ d.o.o, Negotin

Zoran Spajić, direktor / 2002. godine se vratio iz Nemačke.

Ideja za pokretanje sopstvenog posla u Srbiji: Iskustvo stečeno tokom rada za nemačkog poslodavca - „OVO MOŽE I KOD NAS DA SE PROIZVODI I DA SE NJIMA PRODAJE“.

Proizvodnja jedinstvenih proizvoda vrhunskog kvaliteta na srpskom tržištu i retkih proizvoda na svetskom tržištu: čelična vlakana, čelična sačma i mašine za njihovu proizvodnju.

Svojim proizvodima pokriva EU tržište, tržište susednih zemalja i Rusije.

ALUMINEX EUROLINE d.o.o, Kobišnica-Negotin

Vojislav Đekić, direktor / 1990. godine osnovao firmu kapitalom roditelja koji su radili u Nemačkoj.

Ideja za pokretanje sopstvenog posla u Srbiji: Praćenje potreba klijenata za ispunjenjem evropskih standarda stanovanja - „Njihove kuće mogu da budu kvalitetne i da izgledaju kao i austrijske i nemačke kuće“.

Moderno preduzeće izraslo iz samostalne zanatske radnje koje svojim kupcima nudi visok kvalitet proizvoda i usluga - aluminijumska i PVC stolarija.

Svojim proizvodima i uslugama pokriva domaće tržište i tržišta susednih zemalja, kao i pojedinih zemalja EU.

Porast potražnje za „ALUMINEX“ proizvodima i uslugama potakao je Upravu firme da počne pripreme za realizaciju ideje za otvaranje predstavništva u Rumuniji i Austriji.

KMD COMPANY d.o.o, Kladovo

Kostandin Ješić, direktor / 2002. godine osnovao firmu kapitalom roditelja koji su radili u Nemačkoj.

Ideja za pokretanje sopstvenog posla u Srbiji: Ispunjenje potreba povratnika za stambenim i poslovnim prostorom - „Udobno i zdravo stanovanje na obalama Dunava“

Stanogradnja, izgradnja i prodaja luksuznih stanova. Svojim uslugama pokriva regionalno tržište. Preko tri stotine izgrađenih stanova i poslovnih objekata.

Tendencija pokrivanja tržišta van regiona.

FLORA PLUS d.o.o, Negotin

Borivoje Anđelović, direktor / 1999. godine osnovao firmu kapitalom roditelja koji su radili u Francuskoj

Ideja za pokretanje sopstvenog posla u Srbiji: Ulaganje u poljoprivredu - „Poslovni uspeh kroz savetodavni pristup klijentu“

Jedna velikoprodaja i šest maloprodaja u regionu Timočke krajine. Promet na veliko i malo semenske robe, pesticida, đubriva, poljoprivredne opreme, sistema za navodnjavanje. Uspešna saradnja sa srpskim visokoškolskim institucijama.

NIKOLIĆ PREVOZ d.o.o, Samarinovac - Negotin

Dragan Nikolić, vlasnik/ život i rad između Beča i Timočke krajine.

Ideja za pokretanje sopstvenog posla u Srbiji: Sluh za potrebama svojih zemljaka i standardi usvojeni tokom života i rada u Austriji - „Timočka krajina nema aerodrom, ali je dobro povezana sa prestonicama evropskih zemalja“

Prevoz putnika u međunarodnom prevozu do Beča (Austrija), Nemačke, Švajcarske, Rumunije i Bugarske. Prevoz učenika i linijski prevoz do sela na teritoriji opštine Negotin.

50 radnika u stalnom radnom odnosu zaposlenih u autobuskom prevozu, na autobuskoj stanici u Negotinu i servisu za održavanje autobusa.

SOKO TERME, Sokobanja

Dragiša Milojević, vlasnik/ nakon 30 godina se vratio iz Švajcarske.

Ideja za pokretanje sopstvenog posla u Srbiji: Iskustvo i standardi usvojeni tokom rada u Švajcarskoj - „SRBIJA NEMA MORE, ALI IMA TERMO MINERALNE VODE I ZDRAVU HRANU“

Izgradnja smeštajnih i banjskih kapaciteta. Korišćenje termo mineralnih voda i sopstvenih kapaciteta za proizvodnju zdrave hrane na svom imanju u cilju razvijanja turističke ponude.

Puna zauzetost kapaciteta tokom cele godine. Sve veći broj korisnika usluga iz Rusije.

Posедуje i banjski kompleks „Banja Ždrelo“ kod Požarevca i proizvodnju zdrave hrane koju plasira u svojim banjskim objektima. Suvlasnik banjskog kompleksa Srpska kruna u Brestovačkoj banji/opština Bor.

ALMAG DOO, Kladovo

Aleksandar Majkanović, generalni direktor/ sa svojom suprugom se vratio iz Austrije 2002. godine i osnovao sopstveni biznis u Kladovu. Preduzeće se bavi proizvodnjom metalnih konstrukcija i delova.

Preduzeće najveći deo svog poslovanja i proizvodnje izvozi. Sa svojim partnerima iz Austrije i Nemačke učestvuje u velikim poslovima širom sveta: Evropa, Rusija Japan, Bliski Istok, Južna Amerika. Kao deo konzorcijuma radio na izgradnji najveće fabrike celuloze u Urugvaju i izgradnji nove železničke stanice u Beču.

NTS Systems; NTS Elektro; NTS Food

Saša Nedeljković, vlasnik / U poslednjih 5 godina u opštini Negotin sa svojim ukućanima registrovao 3 preduzeća. Svako od njih se nezavisno bavi različitim delatnostima. Iskustvo svoga oca sa rada u inostranstvu ugradio u fabriku rebrastih creva za elektro provodnike - NTS Systems. NTS Elektro se bavi projektovanjem elektro instalacione mreže u objektima. Najmlađa firma je NTS Food, osnovana 2014. godine. Delatnost ove firme biće uzgoj i prerada jabuka.

Kako gospodin Nedeljković kaže - Prava šansa za dobar biznis je ovde!!!

Biohof Donautal D.O.O.

Kompanija Biohof Donautal D.O.O. Velesnica primarno se bavi poljoprivrednom proizvodnjom. Osnovana je sa ciljem da na 220 hektara obradive zemlje i šume u svom vlasništvu zasnuje plantažu borovnica sa pratećom infrastrukturom. Biohof Donautal takođe planira izgradnju hladnjača većeg kapaciteta sa ciljem podstrek lokalnim poljoprivrednicima pa i potencijalnim investitorima (veliki broj stanovnika je u inostranstvu na privremenom radu) da ulažu u voćarstvo. Svesni da bi proces pripreme mogao da traje i nekoliko godina, zbog zapuštenosti zemljišta, nepristupačnosti terena te neadekvatnosti infrastrukture, Biohof Donautal se odlučuje za osnivanje organske farmu svinja u cilju diversifikacije. Farma trenutno broji 90 odraslih krmača, 80 priplodnih nazimica i oko 300 tovljenika, gde su sve svinje slobodne na oko 100 hektara hrastove

šume. Svinje se dohranjuju organskim žitaricama u oborima u kojima se nalaze i objekti za smeštaj. Plan za 2018. godinu uključuje prvu sezonu prerade i proizvodnje mesnih proizvoda kao i sadnju prvih sadnica.

Institucije za podršku poslovanju u istočnoj Srbiji

Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije - RARIS je glavna spona između dijaspore i matice. RARIS saraduje sa više od 1300 firmi iz istočne Srbije, a svih 8 lokalnih samouprava su osnivači RARIS-a. RARIS poseduje bazu podataka sa firmama iz regiona, kao i sa mogućim lokacijama za investiranje u region. Investitorima pruža osnovne informacije o regionu, potencijalnim projektima, mogućnostima za ulaganje i obezbeđuje kontakte sa lokalnim samoupravama ili privrednim subjektima u zavisnosti od lokacije izabranog projekta.

Kontakt:

Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije-RARIS,

Trg oslobođenja 1, 19000 Zaječar, Srbija

tel/fax. +381 (0) 19 426 376; 426 377, invest@raris.org, www.raris.org

Svaka od osam lokalnih samouprava Borskog i Zaječarskog okruga ima posebna odeljenja zadužena za ekonomski razvoj, (uglavnom **Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj - KLER**). One stoje na usluzi svim preduzetnicima, potencijalnim investitorima i poslovnim partnerima za informacije i ostvarivanje prava i mogućnosti koje njihova opština nudi.

Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Bor

Moše Pijade 3, 19210 Bor, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 30 423 255; 427 310

projekti@opstinabor.rs, www.opstinabor.rs

Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Boljevac

Kralja Aleksandra 24, 19370 Boljevac, Srbija

Tel/fax. . +381/ (0) 30 463 412; 463 369

kabinet@opstinaboljevac.rs, www.boljevac.org.rs

Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Kladovo

Kralja Aleksandra 35, 19320 Kladovo, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 19 802 470

office@investkladovo.com, www.investkladovo.com

Agencija za razvoj opštine Knjaževac

Cara Dušana 19, 19350 Knjaževac, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 19 731 256; 801563

office@ark.rs, www.ark.rs

Fondacija za lokalni ekonomski razvoj oštine Majdanpek

Trg oslobođenja 19, 19250 Majdanpek, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 30 590 577

flermd@gmail.com

Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Negotin

Trg Stevana Mokranjca 1, 19300 Negotin, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 19 544 171

kler@negotin.rs, www.invest.negotin.rs

Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Sokobanja

Svetog Save 23, 18230, Sokobanja, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 18 830 173; 830 155; 830 253

invest@opstinasokobanja.com, www.invest-sokobanja.org

Odeljenje za lokalni ekonomski razvoj grada Zaječara

Trg oslobodjenja 1, 19000 Zaječar, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 19 315 00 39; 421 712

suzana.vujic@zajecar.info

Kontakt sa biznis sektorom moguće je ostvariti i preko:

Biznis inkubator centar Bor

Nade Dimić bb, 19210 Bor, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 30 210 0303; 457 750

doobicbor@gmail.com, www.bicbor.rs

Biznis inkubator centar Kladovo

Stanka Džingalaševića, 19320 Kladovo, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 19 851 02 90;

www.biznis-inkubator-centar-kladovo.ls.rs

Biznis inkubator centar Majdanpek

Zmaj Jovina 3, 19250 Majdanpek

tel/fax. +381/ (0) 30 581333

bimajdanpek@gmail.com

Razvojna agencija Srbije

Kneza Miloša 12, 11000 Beograd, Srbija

tel/fax. +381/ (0) 11 3398 900; 3398 550

office@ras.gov.rs, www.ras.gov.rs

Regionalna privredna komora Zaječar

Nikole Pašića 37 Zaječar Srbija

Tel/fax + 38119421411, 38119421412,

info@rpk-zajecar.co.rs, www.rpk-zajecar.co.rs

